

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شیوه‌های نوین و سنتی در آموزش و پرورش

مولفان:

مرتضی اکبری

کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی، مدرس دانشگاه و مدیر پژوهشسرای خیام اهر

دکتر علی بلادیس

مدرس دانشگاه فرهنگیان (پردیس علامه امینی تبریز)

حامد بینائی

سرشناسه	اکبری، مرتضی، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور	شیوه‌های نوین و سنتی در آموزش و پرورش / مولفان: مرتضی اکبری، علی بلادپس، حامد بینانی.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات پژوهش‌های دانشگاه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۱۳۱ ص؛ ۱ جدول
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۰۳۸-۹۴-۸
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	آموزش و پرورش -- ایران
موضوع	Education -- Iran
موضوع	تکنولوژی آموزشی -- ایران
موضوع	Educational technology -- Iran
موضوع	تحولات آموزشی -- ایران
موضوع	Educational change -- Iran
موضوع	تدریس -- ایران
موضوع	Teaching -- Iran
موضوع	آکبری -- ایران
موضوع	Learning -- Iran
شناسه افزوده	بلادپس، علی، ۱۳۳۰ -
شناسه افزوده	بناب، حامد، ۱۳۴۰ -
شناسه افزوده	انتشارات پژوهش‌های دانشگاه
رده بندی کنگره	۱۳۹۵ ش ۹۷ / الف ۱۳۳۰ I
رده بندی دیویی	۳۷۰/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۹۵۵۳۱

عنوان : شیوه‌های نوین و سنتی در آموزش و پرورش
مؤلف : مرتضی اکبری - علی بلادپس - حامد بینانی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۳۸-۹۴-۸

قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵

طراح روی جلد: جابریبابی

صفحه آرای: بهزاد محمدحانی

شمارگان: ۵۰۰ جلد

قطع: وزیری

جواب و صحافی: مدیران

انتشارات پژوهش‌های دانشگاه

انتشارات پژوهش‌های دانشگاه
پناه اسلام و اسلام‌ها به حق دانشگاه‌ها

مرکز تخصصی چاپ نشر کتب دانشگاه ویژه اساتید و اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها

آدرس دفتر مرکزی: آذربایجان شرقی، تبریز، آبرسان، مجتمع تجاری بلور، روبروی کلاتری، داخل حیاط (ضلع شرقی)، پلاک ۳۹

آدرس دفتر ارومیه: آذربایجان غربی، ارومیه، خیابان دیانت، نبش خیابان دیانت و حکمت، پلاک ۱۰۳ / ۰۹۱۴۹۴۶۱۱۴۰

آدرس دفتر اهر: آذربایجان شرقی، اهر، میدان معلم، روبروی اداره دارایی / ۰۹۳۰۸۱۴۸۴۸۶

آدرس دفتر بناب: آذربایجان شرقی، بناب، خیابان امام، روبروی حلال احمر، جنب فروشگاه بسیجیان / ۰۹۳۵۸۸۲۷۵۹۹

آدرس دفتر بخش: تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده، پلاک ۲۱۷

تلفن های تماس بخش مدیریت: دکتر قربانی: ۰۹۱۴۶۱۴۲۳۴۶ / ۰۴۱۲۳۴۲۳۴۲۱۱۶ بخش امور فنی: مهندس جهانگیری: ۰۹۱۴۵۰۱۹۸۵۰ / ۰۴۱۳۳۲۵۰۲۴۸

www.Unpb.org / Info@unpb.org

www.Pajoohesh-daneshgah.ir / Info@pajoohesh-daneshgah.ir

طبق قانون حمایت از حقوق ناشران و مولفان هر شخص حقیقی و حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر و مولف، نشر یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید مورد پیگیری جدی قانونی خواهد گرفت و مطابق با جرایم قوانین اسلامی بر خورد خواهد شد.

فهرست مطالب

۸	پیشگفتار.....
	فصل اول
۹	کلیات آموزش و پرورش.....
۱۰	مقدمه.....
۱۱	تعریف آموزش.....
۱۱	آموزش و پرورش.....
۱۲	آموزش و پرورش در ایران باستان تا صدر اسلام.....
۱۳	آموزش و پرورش از صدر اسلام تا تأسیس دارالفنون.....
۱۴	آموزش و پرورش در ایران پس از قاجار.....
۱۴	انقلاب اسلامی و تأثیر آن بر امر آموزش و پرورش.....
۱۵	انواع آموزش و پرورش.....
۱۵	آموزش مادالعمری.....
۱۵	آموزش رسمی.....
۱۵	آموزش مداوم.....
۱۶	آموزش غیررسمی.....
۱۶	آموزش عمومی.....
۱۶	آموزش فنی و حرفه‌ای.....
۱۷	آموزش فنی.....
۱۷	آموزش و پرورش اسلامی.....
۱۷	ظهور عصر جدید.....
۱۸	کارکردهای نظام آموزش و پرورش.....
۱۹	پرورش و رشد کیفیت کودکان و نوجوانان و جوانان.....

فصل دوم

۲۱	اهداف آموزش و پرورش.....
۲۲	مقدمه.....
۲۲	اهداف آموزش و پرورش.....
۲۵	اهداف عالی آموزش و پرورش.....
۳۱	دستآورد آموزشی.....
۳۲	فرایند آموزشی.....
۳۶	اهداف کوتاه مدت و بلندمدت آموزش و پرورش.....
۴۰	الگوهای پویای فرهنگ: رابطه آن با هدف های آموزش و پرورش.....
۴۱	الگوی لندشیر.....
۴۲	مبحث هدف در آموزش و پرورش.....
۴۲	هدف، از حیث پایه و دوره تحصیل.....
۴۲	هدف، از حیث کلیت.....
۴۲	تقسیم بندی هدف ها از کلیترین آنها.....
۴۳	معیارهای انتخاب هدف از نظر صاحب نظران.....

فصل سوم

۴۵	وسایل و رسانه های آموزش و پرورش.....
۴۶	مقدمه.....
۴۶	مواد آموزشی.....
۴۸	دلایل استفاده از وسایل آموزشی.....
۴۸	الف) معضلات و مشکلات آموزشی.....
۴۹	۴- انفجار دانش.....
۴۹	ب) نقش حواس در یادگیری.....

۵۰	نقش مواد و وسایل آموزش در تدریس و یادگیری
۵۲	تقسیم‌بندی مواد و وسایل آموزشی
۵۳	تجهیزات شنیداری
۵۴	رسانه‌های آموزشی نوین
۵۴	محدودیت‌های استفاده از تلویزیون
۵۵	کامپیوتر و آموزش
۵۵	مشکلات و موانع استفاده از کامپیوتر در آموزش
۵۶	تکنولوژی آموزشی به چه می‌گویند؟

فصل چهارم

۵۷	روش‌ها و فنون تدریس
۵۸	مقدمه
۵۹	الگوهای تدریس
۶۲	روش‌ها و فنون تدریس
۶۵	تقسیم‌بندی روش‌های تدریس
۶۵	الف) روش‌های تاریخی
۶۵	۱- روش سقراطی
۶۶	۲- نظام مکتبی ایران
۶۸	ب) روش‌های جدید
۶۸	۳- روش توضیحی
۷۰	۴- روش سخنرانی
۷۵	۵- روش اکتشافی
۷۶	۶- حل مسئله
۷۸	۷- روش مباحثه و انواع آن

۷۹	۷-۱- بحث کنترل شده توسط معلم
۷۹	۷-۲- بحث آزاد
۸۰	۷-۳- روش بحث گروهی
۸۲	۸- فن پرسش و پاسخ
۸۲	۸/۱- فرصت سوال
۸۳	۸/۲- پرسش های پیگیر
۸۴	۸/۳- ترت پرسش
۸۵	۹- وا- کار (پروژه)
۸۶	۱۰- گروه های کوچک
۸۶	۱۱- یادگیری فردی
۸۷	۱۲- روش آزمایشی
۸۸	۱۳- روش نمایشی
۸۸	۱۴- گردش علمی یا فعالیت تجربی خارج از کلاس (کار میدانی)
۹۲	۱۵- بازی های تربیتی
۹۲	۱۵/۲- روش ایفای نقش (نمایش، بازیگری)
۹۴	۱۶- آموختن مفاهیم و اصول
۹۴	۱۷- آموختن از طریق قیاس و استقراء
۹۵	۱۸- فن تمرین
۹۸	۱۹- تلفیق روش ها

فصل پنجم

۹۹	مزایا و معایب آموزش و پرورش نوین
۱۰۰	مقدمه
۱۰۲	محدودیت های بکارگیری روش های تدریس نوین

آموزش الکترونیکی.....	۱۰۴
تفاوت‌های آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی.....	۱۰۵
بررسی و شناخت دیدگاه‌های گوناگون.....	۱۱۱
آموزش از طریق تلفن همراه.....	۱۱۳
مزایای آموزش الکترونیک.....	۱۱۳
معایب نظام آموزش الکترونیکی.....	۱۱۵
نتیجه گیری.....	۱۱۷

فصل ششم

ارزشیابی.....	۱۱۹
تعاریف ارزشیابی.....	۱۲۰
انواع ارزشیابی.....	۱۲۳
۱- ارزشیابی تشخیصی.....	۱۲۳
۲- ارزشیابی تکوینی (سازنده).....	۱۲۴
۳- ارزشیابی پایانی.....	۱۲۵
روش‌ها، فنون و راهبردهای ارزشیابی.....	۱۲۵
راهبردهای جدید ارزشیابی.....	۱۲۶
منابع و مأخذ.....	۱۲۹

پیشگفتار

آموزش یکی از مسائل بسیار مهم نظام‌های تعلیم و تربیت است. منظور از آموزش، فرآیند دو سویه یاددهی-یادگیری اطلاعات، مهارت‌ها و نگرش‌های مثبت درباره موضوعی است که متناسب با گروه سنی خاص و در شرایط زمانی معین به اجرا در آمده است. امروزه هدف از تعلیم و تربیت تنها انتقال میراث فرهنگی و تجارب بشری به نسل جدید نیست. بلکه رسالت نظام‌های آموزشی را ایجاد تغییرات مطلوب در نگرش‌ها، شناخت‌ها و در نهایت رفتار انسان‌ها دانسته‌اند. روش‌های تدریس نیز به عنوان یکی از عوامل، به کمک این رسالت آمده است. هدف نهایی تدریس به وسیله مجموعه‌ای از تکالیف مشتمل بر آگاهی و معلومات، تخصص و ساخت فکری و فرآیندهای شناختی تعیین شده است. الگوها و روش‌های آموزشی از مباحث ساختاری کلیدی در سیستم آموزشی محسوب می‌شوند. در این میان با توجه به افزایش حجم اطلاعات و دانش بشری، نظام‌های آموزشی در عرصه جدید ناچارند خود را از حالت سنتی و غیرکارآمد به نظامی خلاق، فعال و پویا تبدیل نمایند. بدون تردید این امر مستلزم به کارگیری الگوها و روش‌های فعال در آموزش علوم است که البته خود با چالش‌ها و موانع مهمی در فرآیند آموزشی دارد.

ابتدا روش تدریس به دو دسته روش تاریخی و روش نوین تقسیم شده است. همچنین نمونه‌هایی از روش‌های نوین تدریس و مراحل و کاربرد آن مورد بررسی قرار گرفته است. در پایان نشان داده شده است که هیچ یک از روش‌های تدریس فی‌نفسه خوب یا بد نیستند، بلکه نحوه شرایط استفاده از آنها باعث قوت یا ضعفشان شده است. چهارچوب‌ها و راهبردهای ارائه شده در این کتاب، در مشق مفیدی برای تدریس منظم مهارت‌ها و توانایی‌های تفکر و آشنایی و مقایسه شیوه‌های نوین و سنتی در آرزو و پرورش می‌باشد. امید است مطالعه و به کارگیری این مجموعه موجب رضایت معلمین و مدرسین واقع شود.